

стабільність розвитку банку, яка визначається як підсумок розвитку банку за інтегральним показником банківської діяльності.

Виходячи з того, що інтервал часу, на якому досліджується обраний індикатор стабільності банків, може бути різним, варто вказати на так звану фінансову стабільність розвитку банків у короткостроковому, середньостроковому та довгостроковому періодах. Зокрема, враховуючи реальні умови розвитку вітчизняних банків, на нашу думку, таким короткостроковим періодом доцільно обрати рік, середньостроковим – період, більший за рік, тривалістю до трьох років, довгостроковим – більший за три роки.

Якщо ж розглянути безперервність стабільно позитивного розвитку банків на основі можливої варіації абсолютних значень досліджуваного показника та темпів їх зміни, що розкриває відповідну стабільність, то можна виділити так звану:

- помірну фінансову стабільність розвитку банків, яка визначається припустимим зменшенням абсолютних значень досліджуваного показника та темпів їх зміни на аналізованому інтервалі часі при загальній тенденції зростання такого показника;
- постійну фінансову стабільність розвитку банків, яка визначається лише зменшенням темпів зміни абсолютних значень досліджуваного показника на аналізованому інтервалі часі при загальній тенденції зростання абсолютних значень такого показника;
- прискорену фінансову стабільність розвитку банків, яка визначається загальним зростанням абсолютних значень досліджуваного показника та темпів їх зміни на аналізованому інтервалі часі.

Отже, визначення сутності фінансової стабільності розвитку банку та сукупності банків з погляду об'єднуючих ознак розкриття такої сутності дає можливість підкреслити двоїстий характер діяльності банків та розглядати різні прояви фінансової стабільності банку (ів) за однаковим підходом.

*К.В. Гончарук, аспірант
ДВНЗ “Київський національний економічний університет
імені Вадима Гетьмана”*

НАПРЯМИ РЕОРГАНІЗАЦІЇ ФОНДУ ГАРАНТУВАННЯ ВКЛАДІВ ФІЗИЧНИХ ОСІБ

За останні роки на ринку банківських послуг виникла досить складна ситуація, яка була спричинена недовірою населення до банків та панічними настроями з приводу неповернення коштів, вкладених на депозитні рахунки фізичними особами. Нестабільність на світових фінансових ринках, нестабільність національної валюти, припинення

кредитування – все це призвело до масового вилучення коштів з банківської системи. Як відомо, вільні кошти домогосподарств є одним з головних джерел формування ресурсів банківських установ, тому вимоги вкладників щодо повернення заощаджень спричиняють проблеми з банківською ліквідністю, що поглиблює кризові явища. Саме тому дуже важливою є роль створеної в державі системи гарантування вкладів.

Як свідчать статистичні дані, за станом на 1 вересня 2010 року розмір Фонду гарантування вкладів фізичних осіб України (ФГВФО) становив 3,096 млрд. грн. Зважаючи на те, що загальний обсяг депозитів фізичних осіб, залучених банківською системою, становив 234,147 млрд. грн., ФГВФО не зможе, у разі неплатоспроможності одного з перших 20 банків за обсягом залучених депозитів, виплатити кошти фізичним особам-вкладникам.

На сьогодні актуальним стає питання реорганізації ФГВФО, надання йому додаткових повноважень, методів впливу на комерційні банки, виокремлення додаткових джерел для збільшення розміру коштів Фонду.

Існує декілька варіантів реформування ФГВФО, забезпечення надходжень додаткових коштів:

- розвиток механізму фінансування ФГВФО за рахунок надання кредитів НБУ й Кабінету Міністрів України в особливих випадках;
- надання ФГВФО повноважень для виведення проблемних банків з ринку для забезпечення своєчасності виплат вкладникам ліквідованих банків, надання Фонду можливості виконувати обов'язки тимчасового адміністратора проблемного банку, займатися ліквідацією неплатоспроможних банків.

Перший напрям може використовуватися в будь-який момент, але постає питання, навіщо було створювати Фонд гарантування вкладів, який повинен функціонувати за рахунок надходжень його учасників, якщо держава просто буде кредитувати його. Фактично створюється ситуація, за якої держава буде гарантувати вклади всіх комерційних банків за рахунок коштів платників податків.

Другий напрям є більш перспективним як для економіки країни, так і для банківської системи. Надання нових повноважень, дасть змогу Фонду здійснювати контроль та управління за проблемними банківськими установами. У результаті чого ФГВФО отримає можливість попереджувати появу проблемних банків на ринку, управління активами проблемних банків, забезпечить контроль за ліквідацією банків. Надання Фонду гарантування вкладів повноважень з ліквідації банківських установ, які на сьогоднішній день належать НБУ, дозволить чітко розмежувати повноваження цих установ у банківській системі.